Valtuustoaloite19.10.2026: Vapaa-ajan asuntojen muuttamista vakituisiksi asunnoiksi on helpotettava Savonlinnassa

Savonlinna tunnetaan nimenomaan ainutlaatuisena järvi- ja kulttuurikaupunkina. Juuri vesistöt, saaristo ja ranta-asuminen tekevät kaupungistamme erityislaatuisen ja houkuttelevan asuinpaikan sekä nykyisille että tuleville asukkaille. Samaan aikaan Savonlinnassa on satoja vapaa-ajan asuntoja, joita käytetään jo nykyisin lähes ympärivuotisesti. Vapaa-ajan asuinnoilla tehdään etätöitä, vietetään laadukkaita eläkepäiviä, käytetään paikallisia palveluita terveydenhuollosta lähtien ja ollaan osa alueen yhteisöjä.

Nykyiset menettelyt vapaa-ajan asunnon muuttamiseksi vakituiseksi asunnoksi ovat kuitenkin monin paikoin raskaita, hitaita ja vaikeasti ennakoitavia. Tämä muodostaa tarpeettoman esteen ihmisille, jotka haluaisivat tehdä Savonlinnasta kotikuntansa. Käytännössä moni asuu suurimman osan vuodesta Savonlinnassa, mutta kunnallisvero maksetaan edelleen toiseen kuntaan, koska vakituisen asumisen mahdollistaminen ei ole riittävän sujuvaa.

Savonlinnan väestökehityksen, elinvoiman ja verotulojen näkökulmasta kaupungin tulee ottaa käyttöön kaikki ne keinot, jotka lainsäädäntö mahdollistaa vapaa-ajan asuntojen muuttamiseksi vakituisiksi asunnoiksi. Perustuslaki turvaa jokaiselle suomalaiselle toiveiden mukaisen asuinpaikan. Uusi rakentamislaki on muuttanut käyttötarkoituksen muutosten oikeudellista lähtökohtaa. Rakentamislain 57 §:n 3 momentilla on nimenomaisesti helpotettu olemassa olevien rakennusten käyttötarkoituksen muuttamista asumiseen. Savonlinnan tulee huolehtia siitä, että lain mahdollistama aiempaa joustavampi lähestymistapa näkyy myös kaupungin poikkeamislupaharkinnassa ja muussa lupakäytännössä.

Vakituisen asumisen edellytysten tulee luonnollisesti täyttyä turvallisuuden, terveellisyyden ja energiatehokkuuden osalta. Energiatehokkuusvaatimuksia ei kuitenkaan tule tulkita tavalla, joka käytännössä estää muutoksen. Rakentamislain mukaisesti energiatehokkuutta voidaan tarkastella kokonaisuutena ja huomioida esimerkiksi rakennuksen lämmitysjärjestelmä, tekniset ratkaisut ja todellinen energiankulutus. Ainoa hyväksyttävä ratkaisu ei voi olla vaatimus rakenteiden laajamittaisesta avaamisesta ja lisäeristämisestä, mikäli energiatehokkuustavoitteet voidaan saavuttaa myös muilla keinoin.

Huolta viime aikoina on herättänyt myös se, että saimaannorpan suojeluun liittyvät elinvoimakeskusten suositukset ovat ajoittain muodostuneet esteeksi käyttötarkoituksen muutoksille. Norpan suojelu on tärkeää ja arvokasta, mutta samalla päätöksenteossa tulee huomioida ihmisten asumismahdollisuudet, alueen elinvoima ja maanomistajien tasapuolinen kohtelu. Käyttötarkoituksen muutos ei muuta sitä tosiasiaa, että rakennus on jo olemassa ja useimmiten aktiivisessa käytössä. Saimaannorpan näkökulmasta rakennuksen käyttötarkoitusmerkintä ei muuta ympäristöä, vaan kysymys on ennen kaikkea hallinnollisesta muutoksesta. Siksi myös luonnonsuojelun ja asukkaiden tarpeiden yhteensovittamisessa tulee hakea nykyistä tasapainoisempia ratkaisuja.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Savonlinnan kaupunki:

1. selvittää kaikki rakentamislain ja muun lainsäädännön mahdollistamat keinot vapaa-ajan asuntojen muuttamisen helpottamiseksi vakituisiksi asunnoiksi;

2. valmistelee selkeät ja ennakoitavat kriteerit käyttötarkoituksen muutoksille;

3. tarkastelee rakennusjärjestystä ja lupakäytäntöjä siten, että muutokset voidaan käsitellä mahdollisimman sujuvasti;

4. edistää viranomaisyhteistyötä siten, että luonnonsuojelun tavoitteet ja asukkaiden mahdollisuudet tehdä Savonlinnasta vakituinen kotipaikkansa voidaan sovittaa yhteen tasapainoisella tavalla.

5. nostaa seuraavat viisi käyttötarkoituksen muutoshakemusta tarkasteluun ja seurantaan, jotta prosessia ja tulkintoja voidaan arvioida sekä tarvittaessa toimintatapoja muuttaa ja kehittää.

6. Tiedottaa ja markkinoi Savonlinnaa eri kanavissa sekä tilaisuuksissa kaupunkina, jossa ranta-asuminen ja vapaa-ajan asukkaiden vakituisiksi asukkaiksi saaminen on tavoiteltu tila ja jokainen uusi savonlinnalainen on lämpimästi tervetullut.

Savonlinnan tulee olla kaupunki, jossa ihmiset voivat asua siellä missä haluavat, erityisesti niillä rannoilla ja järvimaisemissa, jotka tekevät kaupungistamme Savonlinnan. Jokainen Savonlinnaan vakituisesti muuttava asukas vahvistaa kaupungin elinvoimaa, palveluiden tulevaisuutta ja veropohjaa.

Savonlinnassa 19.10.2026

Valtuutetut

Panu Peitsaro